

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 listopada 2025 r.
sprawy **1. K.K. 2. R.K.**
skazanych z art. 233 § 1 k.k. w zb. z art. 234 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
z powodu kasacji wniesionych przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 22 maja 2025 r., sygn. akt IX Ka 288/25,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Pruszkowie
z dnia 18 grudnia 2024 r., sygn. akt II K 1241/23,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić obie kasacje jako oczywiście bezzasadne,**
- 2. obciążyć skazanych kosztami postępowania kasacyjnego w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, wyrokiem z dnia 18 grudnia 2024 r., sygn. akt II K 1241/23:

- skazał K.K. na karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 25 zł każda za to, że „w dniu 20 września 2022 roku w Komisariacie Policji w N. na ul. [...], po uprzednim pouczeniu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym o sygn. akt [...] prowadzonym przez Komisariat Policji I w R. pod nadzorem

Prokuratury Rejonowej w R. zeznał nieprawdę twierdząc, że jego małoletnia wnuczka Z.K. opowiadała mu o tym, że jej matka K.K. stosowała wobec niej i jej małoletniej siostry A.K. przemoc fizyczną i psychiczną, a także fałszywie oskarżył swoją synową K.K. o popełnienie przestępstwa z art. 207 § 1a k.k., polegającego na fizycznym i psychicznym znęcaniu się nad małoletnimi córkami A. i Z.K. w okresie od czerwca 2020 roku do 13 lipca 2022 roku”, tj. za czyn z art. 233 § 1 k.k. w zb. z art. 234 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

- skazał R.K. na karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 40 zł każda za to, że „w dniu 24 października 2022 roku w Komisariacie Policji w N. na ul. [...], po uprzednim pouczeniu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym o sygn. akt [...] prowadzonym przez Komisariat Policji I w R. pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w R. zeznał nieprawdę twierdząc, że jego żona K.K. w okresie od czerwca 2020 roku do września 2021 roku stosowała wobec małoletnich córek A. i Z.K. przemoc fizyczną i psychiczną oraz że w dniu 8 sierpnia 2020 roku sprawowała nad nimi opiekę będąc pod wpływem alkoholu oraz że jego małoletnia córka Z.K. powiedziała mu, że matka K.K. ją pobiła, a także fałszywie oskarżył swoją żonę K.K. o popełnienie przestępstwa z art. 207 § 1a k.k. polegającego na fizycznym i psychicznym znęcaniu się nad małoletnimi córkami A. i Z.K.”, tj. za czyn z art. 233 § 1 k.k. w zb. z art. 234 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie, po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonych i K.K. osobiście, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

Obrońca obu skazanych wniósł dwie jednobrzmiące kasacje od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1) nienależytą obsadę Sądu I instancji, stanowiącą „naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 EKPCz w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w wyniku zaistnienia w niniejszej sprawie w stosunku do sędziego sądu I instancji asesor X. Y. okoliczności powodujących z mocy prawa jego wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy ze względu na uzyskanie przez nią nominacji na skutek rekomendacji KRS, ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), prowadzące do wydania orzeczenia przez nienależycie obsadzony sąd zgodnie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w znaczeniu

nadanym temu pojęciu prawnemu w pkt 1 uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA 1-4110-1/2020, a zatem przez skład Sądu Najwyższego sprzeczny z gwarancyjnym prawem oskarżonego do rozpoznania jego sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 EKPCz;

2) rażące naruszenie przepisów prawa procesowego polegające na podtrzymaniu wyroku Sądu Instancji w toku którego doszło do skazania mojego mocodawcy za czyn nie objęty skargą uprawnionego oskarżyciela publicznego, w sytuacji gdy skarga oskarżyciela publicznego nie zawierała danych pozwalających na doprecyzowania granic skargi (aktu oskarżenia)- skutkiem czego Sąd I instancji dopuścił się działania polegającego na sformułowaniu w toku postępowania sądowego granic oskarżenia i wymierzenia za nie kary - co stanowi naruszenie zasady skargowości oraz kontradiktoryjności procesu .

3) będące wynikiem nieuwzględnienia - podniesionego w apelacji - zarzutu art. 7 KPK oraz art. 433 § 2 KPK wskazującego na rażące naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz zarzutu naruszenia art. 410 KPK; prowadzące do bezzasadnego uznania przez Sąd II instancji, iż podniesione w apelacji zarzuty są ukierunkowane wyłącznie na zakwestionowanie stanu faktycznego, w sytuacji gdy podniesione w apelacji zarzuty dotyczyły rażącego naruszenia przepisów postępowania, w tym w szczególności nieuwzględnienie wniosków płynących z opinii biegłej wskazującej na fakt:

a. uprzedniego przygotowywania lub sugerowania treści zeznań małoletniej córki przez K.K.

b. wikłania przez pokrzywdzoną w konflikt pomiędzy rodzicami córki Z. (lat 8). c. nieuznania za wiarygodne zeznań świadków przesłuchanych w toku postępowania dowodowego.

4) rażące naruszenie przepisów prawa materialnego polegające na skazaniu mojego mocodawcy pomimo braku podstaw dla przypisania mu znamion strony podmiotowej. Przy ocenie jego zeznań należy brać pod uwagę, że strona podmiotowa przestępstwa z art. 233 § 1 KK, polegającego na złożeniu fałszywych zeznań, determinuje to, iż występki z art. 233 § 1 musi być popełniony umyślnie, w

obu postaciach zamiaru, co oznacza, iż osoba składająca fałszywe zeznania musi mieć świadomość nieprawdziwości zeznań i wolę ich złożenia. 'Nieprawda' w rozumieniu art. 233 § 1 KK oznacza nieprawdę w sensie subiektywnym, tzn., że zeznanie jest nieprawdziwe, gdy sprawca uświadamia sobie, że kłamie. Ja swoje zeznania składałem mając przekonanie (które żywię do tej pory), iż mówiłem prawdę". (tak w oryginale).

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu II instancji oraz o „uchylenie wyroku Sądu I instancji i uniewinnienie mocodawcy oraz drugiego oskarżonego od czynów objętych wyrokiem z dnia 22 maja 2025 roku wobec oczywistej niesłuszności skazania - jako wniosek ewentualny proszę o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji; po uprzednim uchyleniu wyroków I oraz II instancji w niniejszej sprawie.”

W pisemnej odpowiedzi na złożone przez obrońcę kasacje, prokurator wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Obie kasacje są oczywiście bezzasadne, toteż podlegają rozpoznaniu i oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Uzasadnienie wydanego postanowienia rozpocząć trzeba od komentarza dotyczącego konstrukcji i treści obu, jednobrzmiących zresztą, pism procesowych złożonych przez obrońcę w niniejszej sprawie, których istotne fragmenty Sąd Najwyższy celowo przytoczył w ich oryginalnym brzmieniu. Zwraca uwagę, że stanowią one dosłowne powtórzenie pisma zredagowanego osobiście i podpisanego przez K.K. w dniu 1 sierpnia 2025 r., do którego skazany dołączył wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu (k. 726-728). Kasacje złożone w sprawie zostały zatem wprowadzić podpisane przez podmiot fachowy, ale z pewnością nie on je zredagował. Tymczasem ustawodawca nie bez przyczyny ustanowił przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu kasacyjnym (art. 526 § 2 k.p.k.). Zamierzał w ten sposób zagwarantować odpowiedni poziom merytoryczny nadzwyczajnych środków zaskarżenia i dać wyraz temu, że ich prawidłowe sporządzenie wymaga umiejętności nabywanych w toku edukacji prawnej oraz praktyki zawodowej. Podpisywanie przez obrońcę sporządzonych samodzielnie przez stronę projektów, bez nawet minimalnej ingerencji w ich treść, choćby w celu zamaskowania

tożsamości ich autora (*vide* zarzut nr 4), tylko formalnie czyni zadość wymogom proceduralnym, a nade wszystko świadczy o nierzetelnym wypełnianiu przez obrońcę przyjętych przez niego obowiązków, wynikających z upoważnienia do prowadzenia sprawy.

Z uwagi na to, że skazanym wymierzono kary grzywny, kasacja na ich korzyść mogła zostać wniesiona – zgodnie z art. 523 § 2 i 4 pkt 1 k.p.k. – wyłącznie z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 k.p.k. – a więc bezwzględnych przyczyn odwoławczych – i tylko w tym zakresie (tj. zarzutu pierwszego) podlega rozpoznaniu. Sąd kasacyjny ma bowiem obowiązek rozważyć tylko te spośród postawionych w kasacji zarzutów, których podniesienie jest w świetle prawa dopuszczalne. Pozostałe zarzuty (drugi, trzeci i czwarty), jako niedopuszczalne z mocy prawa, nie mogły zostać przez Sąd Najwyższy rozważone. Jednocześnie, brak było podstaw do pozostawienia kasacji w tej części bez rozpoznania, skoro w pierwszym zarzucie tej kasacji podniesiono również uchybienie z art. 439 k.p.k., które zadecydowało o jej dopuszczalności.

Jedyny zarzut przedmiotowej kasacji podlegający rozpoznaniu, odnoszący się do nienależytej obsady Sądu I instancji, nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ brak jakichkolwiek podstaw do kwestionowania niezawisłości i bezstronności sądu, w którego składzie orzekała asesora X. Y. Przypomnieć należy, że z samego faktu, iż w składzie orzekającym sądu powszechnego zasiada sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), nie wynika jeszcze wadliwość wydanego przez ten sąd orzeczenia. Dzieje się tak tylko wówczas, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy można ustalić – na podstawie informacji dostarczonych przez stronę lub znanych sądowi z urzędu - że dany sędzia nie gwarantował chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości. Sygnalizując naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. należy zatem nie tylko wykazać powołanie konkretnego sędziego na stanowisko z udziałem wadliwie ukształtowanej KRS, ale także istnienie okoliczności wskazujących na szczególnie bliski związek tego sędziego z organami władzy wykonawczej w okresie podejmowania przez nie zamachu na niezależność wymiaru sprawiedliwości, które

stanowiłyby podstawę dla negatywnego testu jego bezstronności i niezawisłości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2025 r., III KK 480/25).

Powyższe uwagi, odnoszące się do sędziów sądów powszechnych, w równym stopniu dotyczą asesorów sądowych. Krajowa Rada Sądownictwa uczestniczy bowiem jako organ opiniujący także w procesie mianowania kandydatów na stanowiska asesorskie (art. 106i § 1 u.s.p.). Uznanie, że sąd z udziałem danego asesora, którego kandydaturę pozytywnie zaopiniowała tzw. neo-KRS, uzależnione jest, podobnie jak w przypadku sędziów, od istnienia okoliczności, uprawdopodobniających związek ich mianowania na stanowisko orzecznicze od poparcia dla określonego środowiska politycznego. Ponieważ skarżący takich okoliczności nie wskazał, a nie są one także znane Sądowi Najwyższemu z urzędu, zarzut nienależytej obsady Sądu I instancji w niniejszym postępowaniu trzeba ocenić jako bezzasadny.

Mając na względzie oczywistą bezzasadność wniesionych w niniejszej sprawie kasacji, a nawet ustawową niedopuszczalność większości podniesionych w nich zarzutów, należało oddalić je na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k., na podstawie art. 637 w zw. z art. 636 § 1 i 2 k.p.k. obciążając skazanych w częściach równych kosztami postępowania kasacyjnego.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

[r.g.]